

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Stretnutie vedenia NBS s predstaviteľmi bánk a inštitúcií platobných služieb v SR

Bratislava 11. novembra 2015

Obsah

1. Trendy a riziká v slovenskom finančnom sektore
2. Aktuálne zmeny v oblasti regulácie bánk a inštitúcií platobných služieb
3. Oblasť ochrany finančného spotrebiteľa

1.

TRENDY A RIZIKÁ V SLOVENSKOM FINANČNOM SEKTORE

Ziskovosť bankového sektora

Ziskovosť bankového sektora zaznamenala ku koncu septembra 2015 medziročný rast o 18%

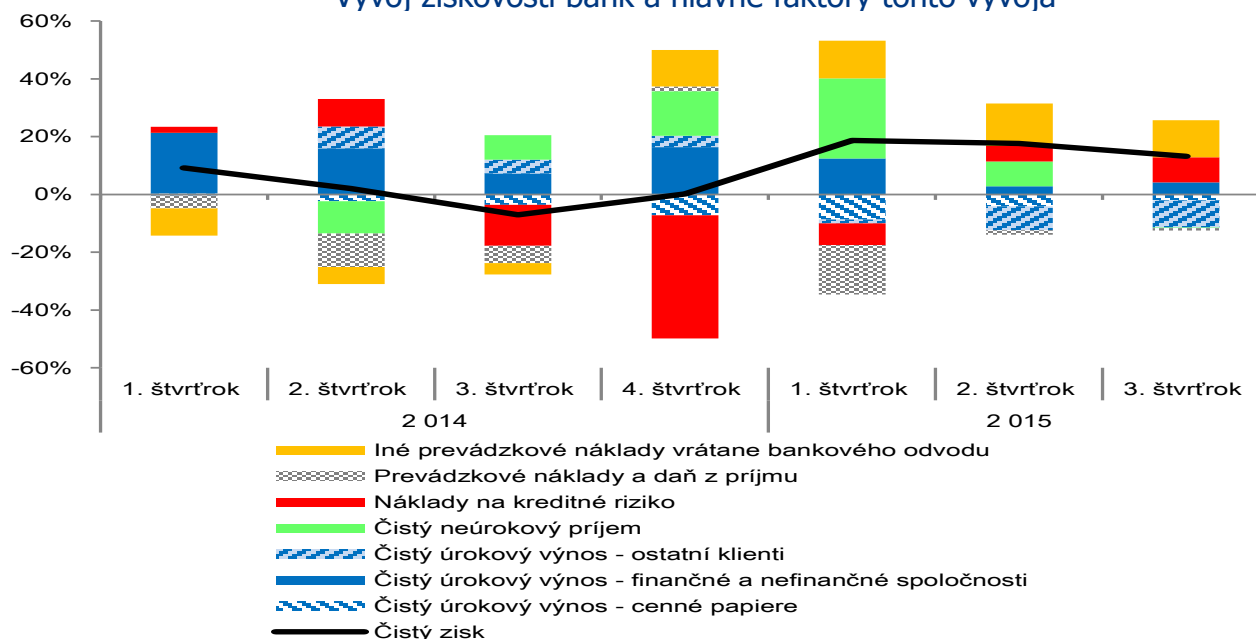
Pozitívne trendy

- Nižšie náklady na kreditné riziko
- Zníženie sadzby bankového odvodu z 0,4% na 0,2% cudzích zdrojov
- Nárast neúrokových príjmov

Negatívne trendy

- Postupný pokles úrokových príjmov => čisté úrokové príjmy k septembru 2015 zaznamenali medziročný pokles
- Najmä pokles úrokových príjmov v korporátnom segmente a dlhopisovom portfóliu

Vývoj ziskovosti bánk a hlavné faktory tohto vývoja

Ukazovatele primeranosti vlastných zdrojov naďalej zostávajú na pomerne vysokej úrovni

- Dostatočná výška aj kvalita vlastných zdrojov ku koncu augusta 2015:
 - Ukazovateľ primeranosti vlastných zdrojov: 17,5 % (Tier 1: 16,2 %) – úroveň mierne nad mediánom EÚ
 - Ukazovateľ finančnej páky: 8,0 % až 8,2 %
- Všetky banky plnili s rezervou aj kapitálové vankúše
 - Vankúš na zachovanie kapitálu (2,5 %) a päť bánk aj vankúše pre systémovo významné banky
- Viaceré indikátory naznačujú možnú aktiváciu proticyklického kapitálového vankúša v blízkej budúcnosti

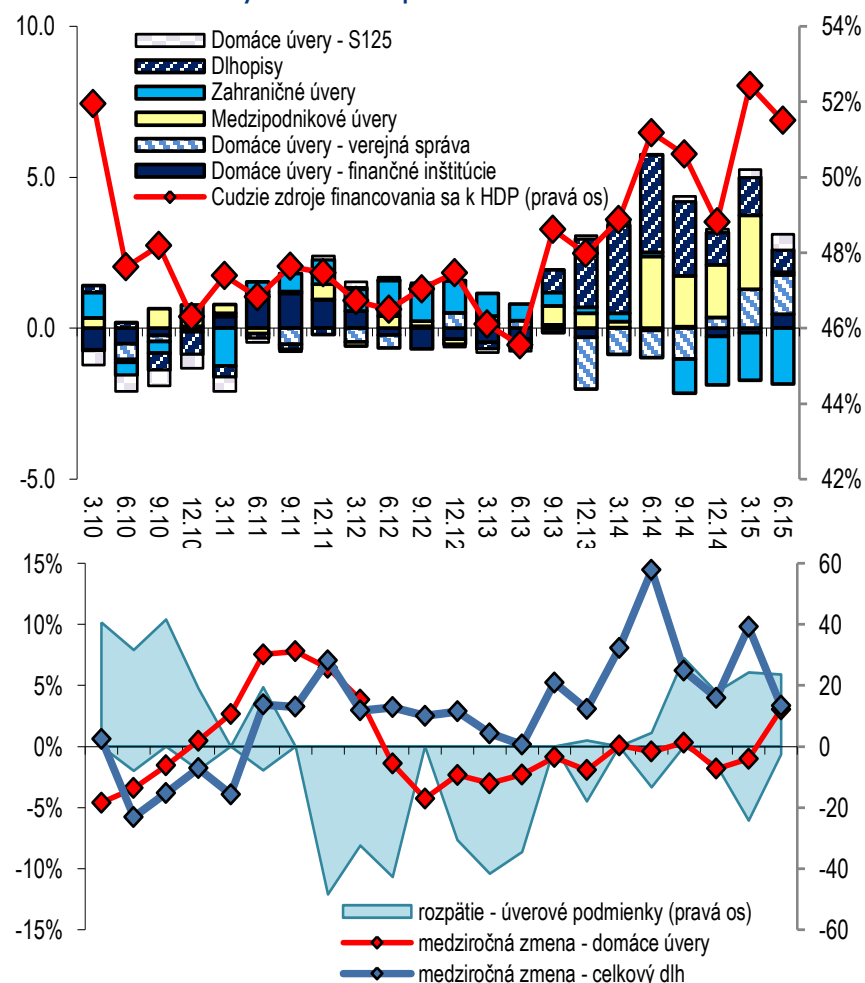
Financovanie podnikového sektora

Pri úverovaní podnikov možno pozorovať pozitívne trendy

- Zadlženosť podnikového sektora rástla v predchádzajúcich rokoch aj napriek negatívnej dynamike objemu úverov od domácich bánk
- Medziročný rast úverov od bánk sa zvýšil o 3,5%
 - Pozitívny vývoj v podnikovom sektore – zlepšenie tržieb aj exportu
 - Postupné uvoľňovanie úverových štandardov od konca roka 2014 podmienené najmä rastúcou konkurenciou a pozitívnejším vnímaním situácie v podnikovom sektore
 - Toto uvoľnenie sa týkalo najmä marží, výšky úveru, splatnosti a neúrokových poplatkov
 - Nárast úverovej aktivity bol pomerne plošný naprieč ekonomickými odvetviami

Medziročný rast dlhu podnikového sektora

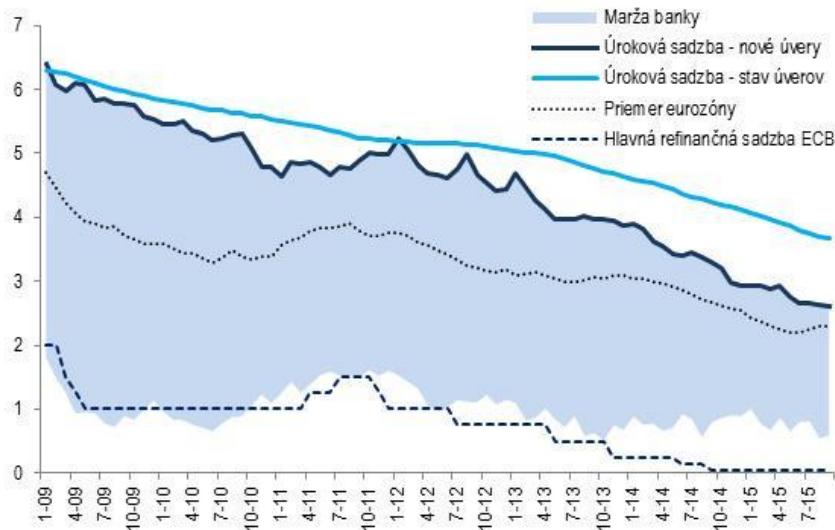
Úvery domácnostiam

Ku koncu septembra dosiahol rast úverov domácnostiam 12,8 %

- Rast podporený viacerými faktormi: ďalší pokles úrokových sadzieb, silné konkurenčné prostredie, pozitívny ekonomický vývoj (rastúce disponibilné príjmy, rast zamestnanosti)
- Ziskovosť bánk je významne závislá od pokračujúceho rastu úverov; pokles úrokových marží
- Refinancovanie úverov na bývanie naďalej atraktívne kvôli rozdielom v úrokových sadzbách

Úrokové sadzby na úvery na bývanie

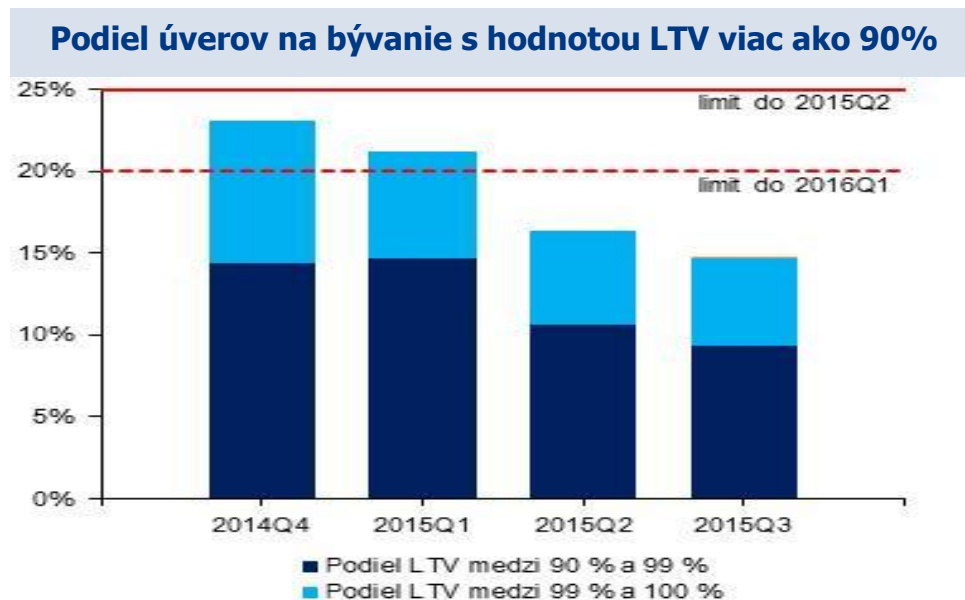
Zmeny v objeme retailových úverov

Počas roka 2015 dochádzalo k pozitívnej zmene štruktúry nových úverov poskytnutých retailu v dôsledku účinnosti Odporúčania NBS

- Významný dopad mal najmä limit na maturitu spotrebiteľských úverov, LTV limit, prehodnocovanie klientov pri významnom refinancovaní
- Silný rast úverov môže prispievať k vytváraniu nerovnováh
 - Rast kreditného rizika
 - Nadmerný rast zadlženosti retailu
 - Bublina na trhu rezidenčných nehnuteľností
- MMF upozornil na riziká spojené s rastom úverov na bývanie (prenesenie odporúčaní do legislatívy, návrh na sprísnenie LTV na 85% bez výnimiek, zavedenie jednotného ukazovateľa debt-to-income, zníženie rizikových váh a LGD)

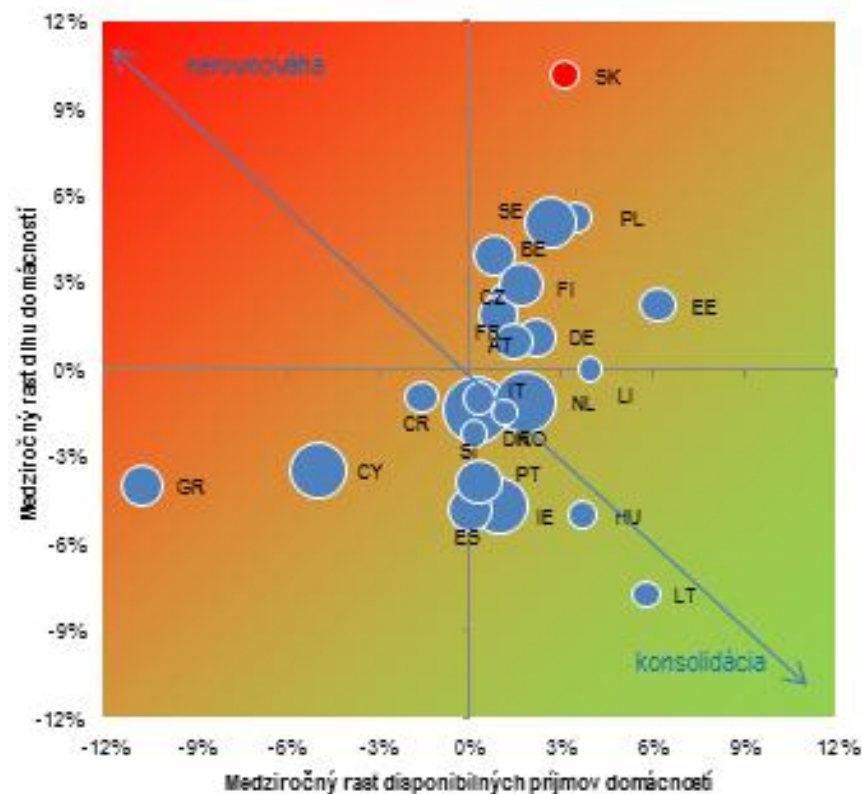
Zadlženosť domácností

Rýchly rast zadlženosti domácností na Slovensku bol v kontraste s vývojom vo veľkej väčšine krajín EÚ

- Zadlženosť domácností na Slovensku sa posunula výrazne nad medián aj priemer strednej a východnej Európy
- Rast zadlženosti na Slovensku je rádovo rýchlejší v porovnaní s priemerom EÚ
- Rýchlo rastúca zadlženosť slovenských domácností môže predstavovať významné riziko pre finančnú stabilitu
 - skúsenosť viacerých krajín eurozóny, kde zadlženosť domácností v rokoch 2003 – 2007 prudko rástla a tým oslabila schopnosť ekonomiky zvládnuť finančnú a ekonomickú krízu

Podiel bankových úverov domácnostiam na ich disponibilnom príjme

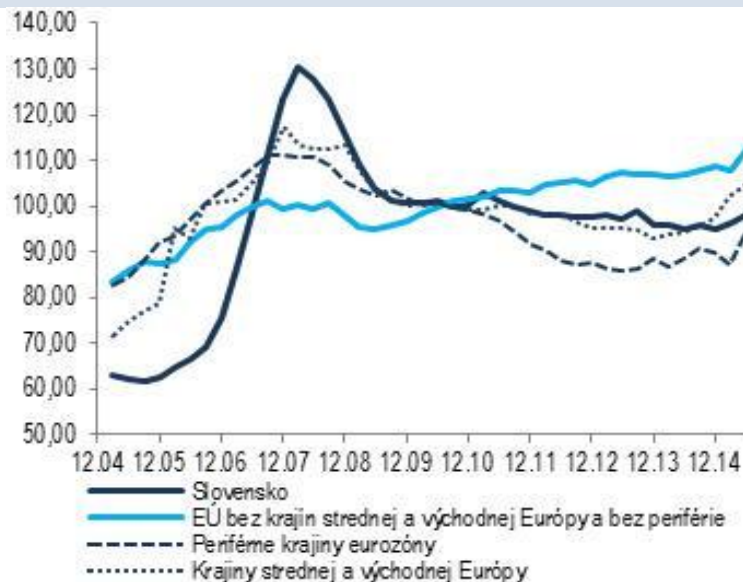
Trh rezidenčných nehnuteľností

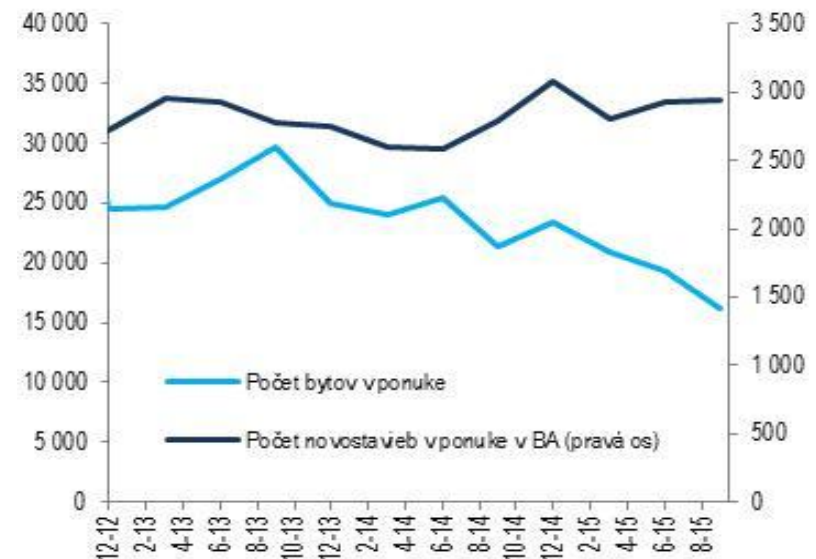
Medziročný rast priemerných cien bytov vo všetkých krajoch k septembru 2015, priemer za Slovensko na úrovni 6,9%

- Od jesene 2014 sa zrýchľuje aj tempo predaja bytov – pokles ponuky bytov na predaj
- Trh nehnuteľností je menej likvidný a zároveň aj volatilnejší v porovnaní s trhmi v iných štátoch
- Náchylnosť vybraných regiónov k vyššej volatilitate cien (pred krízou rast cien o takmer 100% v priebehu 12 mesiacov)
- Potrebná obozretnosť zo strany bánk, najmä pri očakávaníach o budúcom vývoji cien nehnuteľností

Index cien nehnuteľností (2010 = 100)

Počet inzerátov v ponuke

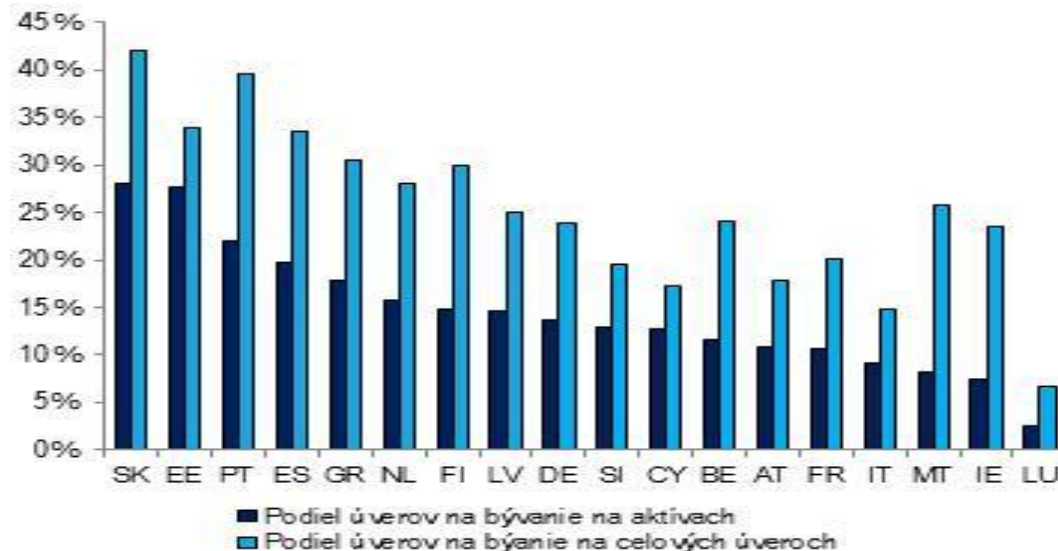
Riziko nízkych úrokových sadzieb

Prostredie nízkych úrokových sadzieb môže z dlhodobého hľadiska vplývať na výrazné zmeny vo finančnom systéme, vrátane alokácie rizika

- Nízka úroveň rizikových prémie na finančných trhoch
- Tlak na zmenu obchodnej stratégie bánk – závislosť domácich bánk od úrokových prímov a úrokových marží
- Už v súčasnosti vidíme snahu o poskytovanie väčších úverov pri nižších maržiach
- Prehlbovanie časového nesúladu aktív a pasív
- Problém záporných úrokových sadzieb
- Možný nárast investícií do rizikovejších aktív

Význam úverov na bývanie v jednotlivých bankových sektoroch

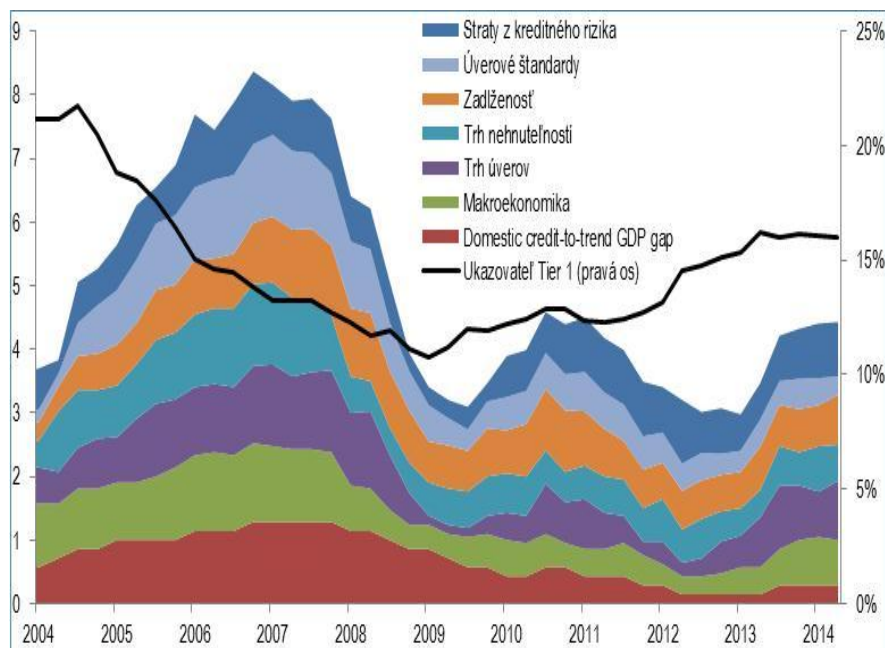

NBS rozhodla o ponechaní miery proticyklického vankúša na 0%

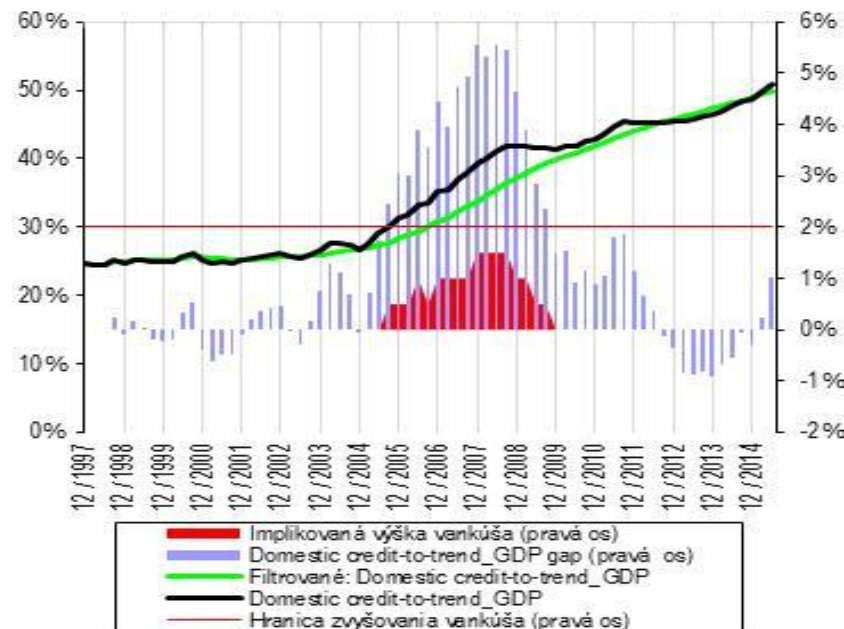
- Bankový sektor v prvom polroku 2015 zaznamenal plošný rast úverov ako v domácnostiach tak aj pri podnikoch
- Proticyklický smerovník pokračoval v raste a dosahuje najvyššie hodnoty za posledné štyri roky
- Vybrané indikátory naznačujú možnosť nenulového proticyklického kapitálového vankúša

Proticyklický smerovník

Zdroj: NBS, ŠÚ SR.

Odchýlka pomeru objemu poskytnutých úverov k HDP od jeho dlhodobého trendu

Zdroj: NBS.

2.

**AKTUÁLNE ZMENY
V OBLASTI REGULÁCIE BÁNK
A INŠTITÚCIÍ PLATOBNÝCH
SLUŽIEB**

Smernica o systémoch ochrany vkladov (DGS)

- smernica bola publikovaná v Úradnom vestníku EÚ dňa 12. 6. 2014 s číslom 2014/49/EÚ
- smernica bola implementovaná novelou zákona o ochrane vkladov zákonom č. 239/2015 Z. z. z 18. 9. 2015 s účinnosťou od 15. 10. 2015.

Opatrenie o predkladaní výkazu veriteľa poskytujúceho spotrebiteľské úvery v obmedzenom rozsahu

- hlavným účelom je kontrola celkového objemu poskytnutých spotrebiteľských úverov vzhľadom na zákonný limit (max. 10 000 eur za posledných 12 kalendárnych mes.)
- opatrenie bolo publikované pod č. 9/2015
- účinnosť opatrenia je 1. 11. 2015.

Smernica o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie („MCD“)

- smernica bola publikovaná v Úradnom vestníku EÚ dňa 28. 2. 2015 s číslom 2014/17/EÚ
- smernica bola implementovaná návrhom zákona o úveroch na bývanie
- návrh zákona je v súčasnosti súčasťou schvaľovacieho procesu NR SR (parlamentná tlač 1704)
- aktuálne je návrh zákona predmetom rokovania jednotlivých výborov NR SR s termínom prerokovania do 10. 11. 2015
- navrhovaná účinnosť zákona je od 1. 1. 2016
- k návrhu zákona môže byť vydané opatrenie NBS, ktoré podrobnejšie upraví reguláciu úverov na bývanie
- opatrenie bude upravovať najmä metodiku týkajúcu sa schopnosti splácať úver.

Smernica o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami („PAD“)

- smernica bola publikovaná v Úradnom Vestníku EÚ dňa 28. 8. 2014 s číslom 2014/92/EÚ
- smernica bude implementovaná návrhom zákona o platobných službách a návrhom zákona o bankách
- návrh zákona je v súčasnosti súčasťou schvaľovacieho procesu NRSR (parlamentná tlač 1705)
- aktuálne je návrh zákona predmetom rokovania jednotlivých výborov NR SR s termínom prerokovania do 10. 11. 2015
- navrhovaná účinnosť zákona je 1. 1. 2016
- k návrhu zákona budú vydané tri vyhlášky MF SR (základný bankový produkt, služby viazané na platobný účet, presun platobného účtu).

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (**MiFID II**)
 - Smernica je doplnená priamo účinným Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 600/2014 z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 648/2012 (**MiFIR**)
 - Účinnosť oboch predpisov - vo všeobecnosti od 3. januára 2017
- Očakáva sa dopad na viaceré aspekty obchodovania s cennými papiermi, napr., v oblasti transparentnosti alebo distribúcia cenných papierov
- Balík MiFID II/MiFIR je doplnený množstvom technických štandardov
 - Väčšina návrhov RTS a ITS bola schválená v septembri 2015 na úrovni ESMA a bola zaslaná Európskej komisii
- Začínajú sa práce na transpozícií – gestorom je MF SR
 - **príslušná národná legislatíva by mala byť prijatá a zverejnená do 3. júla 2016, účinná by mala byť 3. januára 2017**
 - NBS vidí svoju úlohu najmä v konzultáciách s trhom a v zabezpečení správnej aplikácie
 - Konzultácie budú prebiehať nielen počas transpozície, ale aj následne do účinnosti všetkých predpisov v januári 2017

Aktuálne otvorené opatrenia NBS

- **Novela opatrenia č. 12/2014 o predkladaní výkazov na účely vykonávania dohľadu (vykazovanie na národnej úrovni)**
 - upravuje vzory BIL (NBS) 1-12 a BIL (NBS) 2-12 (na analytické a štatistické účely) a zavádza nový vzor výkazu o plánoch financovania na ročnej báze
 - zavádza štatistický zberový portál (ŠZP) - nový zberový prostriedok, ktorý nahradí súčasný STATUS/STATUS DFT
 - aktuálny stav: ukončené MPK, navrhovaná účinnosť je 1/2016.
- **Novela opatrenia č. 14/2014 o predkladaní výkazov podľa CRR (vykazovanie na úrovni EÚ)**
 - zohľadňuje novelu Vykonávacieho Nariadenia Komisie 680/2014 (nové vzory výkazov o zaťažnosti aktív)
 - ustanovuje termíny pre vykazovanie finančných informácií na účely dohľadu do NBS na základe Nariadenia ECB 2015/534 (individuálny FINREP)
 - zavádza štatistický zberový portál (ŠZP) - nový zberový prostriedok, ktorý nahradí súčasný STATUS/STATUS DFT
 - aktuálny stav: návrh novely opatrenia je v MPK, navrhovaná účinnosť je 1/2016.

Aktuálne otvorené opatrenia NBS

- **Opatrenie o službách viazaných na platobný účet**
 - súvisí s implementáciou smernice PAD a závisí od vydania regulačného technického predpisu EBA
 - príprava je v počiatočnom štádiu
- **Opatrenie o odplatách podľa Zákona o bankách**
 - návrh opatrenia je po MPK
- **Opatrenie o hláseniach poskytovateľov spotrebiteľských úverov v neobmedzenom rozsahu**
 - príprava je v počiatočnom štádiu
- **Novela opatrenia č. 16/2014 o uverejňovaní informácií bankami**
 - štádium publikácie novely (pravdepodobne Vestník NBS, čiastka 31)
- **Opatrenie o vlastných zdrojoch finančného konglomerátu**
 - nahradí opatrenie č. 15/2004
 - návrh opatrenia je po MPK
- **Opatrenie o predkladaní výkazov platobných inštitúcií a inštitúcií elektronických peňazí**
 - nahrádza opatrenie č. 24/2014
 - návrh novely opatrenia je po MPK, navrhovaná účinnosť je 1/2016

CRR/CRD IV – národné voľby a oprávnenia

- vnútroštátnym predpisom pre uplatnenie tzv. národných volieb a oprávnení v CRR je opatrenie NBS č. 23/2014
- zámerom opatrenia je určenie vybraných všeobecných národných volieb a oprávnení vyplývajúcich z CRR
- aktuálne prebieha iniciatíva Európskej centrálnej banky smerujúca k plošnej unifikácii uplatnenia národných volieb a oprávnení vo vzťahu k bankám v eurozóne, ktoré sú pod dohľadom ECB, a to vo forme nariadenia ECB
- opatrenie NBS sa uplatňuje na všetky banky spadajúce pod dohľad NBS, čím sa v súvislosti návrhom nariadenia ECB vytvára dvojkoľajnosť regulácie pre rovnaký okruh subjektov
- NBS zvažuje výber spôsobu, ktorý bude uplatňovať voči menej významným bankám v oblasti národných volieb a oprávnení.

Hypotekárne záložné listy

- SBA sa obrátila na NBS a MF SR s iniciatívnym návrhom na zmenu financovania hypotekárnych úverov
- podstatou návrhu SBA je zníženie zákonnej požiadavky 90 %-ého financovania hypotekárnych úverov prostredníctvom vydávania a predaja hypotekárnych záložných listov hypotekárnou bankou na úroveň 50 %
- podľa oznámenia MF SR z 9. 10. 2015 sa na základe rozhodnutia MF SR uvedený návrh SBA nebude realizovať.

Reverzné hypotéky

- na základe úlohy vyplývajúcej z uznesenia vlády NBS v spolupráci s MF SR vypracovala analýzu existujúcich legislatívnych noriem upravujúcich fungovanie reverzných hypoték v zahraničí a skúseností s ich fungovaním
- cieľom analýzy je získať súhrnný obraz o trhoch, na ktorých existujú schémy na uvoľňovanie kapitálu z dlhodobého majetku v podobe reverzných hypoték v rámci EÚ, identifikovať riziká, prínosy, prekážky a potrebné oblasti legislatívnej úpravy
- analýza bola vypracovaná najmä s cieľom poskytnúť pracovný podklad pre prijatie rozhodnutia o ďalšom smerovaní agendy legislatívnej úpravy reverznej hypotéky v SR. V súčasnosti sa v SR inštitút reverznej hypotéky neuplatňuje
- Analýza je v súčasnosti pred MPK.

Novela zákona o spotrebiteľských úveroch

- Úprava § 17 zákona na základe poslaneckej iniciatívy (tlač NR SR 1684) – v rámci novelizácie Občianskeho súdneho poriadku (čl. IV)
 - Cieľom tejto iniciatívy je obmedziť (v zásade zakázať) postupovanie pohľadávok vzniknutých pri poskytovaní spotrebiteľských úverov
 - V nadväznosti na tento návrh je cieľom následného pozmeňujúceho návrhu uložiť NBS povinnosť registrovať inkasné spoločnosti, ktoré vymáhajú, odkupujú alebo spravujú pohľadávky
- Iniciatíva NBS v oblasti obozretného poskytovania spotrebiteľských úverov
 - „Implementácia“ odporúčania útvaru dohľadu č. 1/2014
 - Samostatný návrh novely zákona o spotrebiteľských úveroch bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania – väčšina zásadných pripomienok z MPK bola v diskusiách s pripomienkujúcimi subjektmi vyriešená
 - Napriek tomu nie je možné s novelou tohto zákona pokračovať v ďalšom legislatívnom procese.

- Capital Markets Union (CMU) – projekt novej európskej komisie na podporu rastu
- Akčný Plán Európskej komisie bol zverejnený 30.9.2015
 - Kombinácia legislatívnych a nelegislatívnych nástrojov
 - Veľký priestor pre trhové iniciatívy
- Obsah Akčného plánu
 - Podpora malých a stredných podnikov
 - Podpora venture kapitálu a rizikového financovania
 - Revízia Prospektovej smernice
 - Revízia Solvency II a CRR za účelom podporiť dlhodobé stabilné investovanie a investície do infraštruktúry
 - Retail - Podpora súťaže, voľby cezhraničného poskytovania služieb
 - Bankovníctvo - Európske rámce pre sekuritizáciu a pre tzv. „covered bonds“
- Ďalšie kroky budú prebiehať v rokoch 2016 – 2017 – najmä prostredníctvom konzultácií v jednotlivých oblastiach

Anti-money laundering („AML“)

- začiatok projektu „Národné hodnotenie rizika v oblasti AML“ – gestorom projektu je Finančná spravodajská jednotka v spolupráci s príslušnými rezortmi MF SR, MS SR, GP SR a NBS
- v rámci projektu bude pôsobiť sedem pracovných tímov
- NBS sa zúčastňuje na práci v štyroch pracovných tímoch (bankovníctvo, cenné papiere, poisťovníctvo a ostatné finančné inštitúcie)
- 4. smernica EÚ v oblasti prevencie legalizácie príjmov z trestnej činnosti a financovania terorizmu (2015/849/EÚ)
- Členské štáty majú smernicu implementovať do národných právnych úprav do 26. 6 2017. Smernica je aktuálne predmetom internej analýzy MV SR

Predsedenstvo SR v Rade EÚ

- Počas predsedníctva SR v Rade EÚ budú v oblasti finančných služieb otvárané nasledovné témy:
 - Sekuritizácia
 - Rezolúcie a recovery centrálnych protistrán
 - Revízia prospektovej smernice
- NBS na základe požiadavky MF SR menovala expertov do jednotlivých pracovných skupín za oblasť finančných služieb, ktoré bude MF SR pokrývať v rámci predsedníctva SR v Rade EÚ
- NBS už teraz vypracováva stanoviská pre MF SR k návrhom aktov EÚ, ktoré budú aktuálne v rámci predsedníctva SR v Rade EÚ

- Decentralizovaný postup
 - Zodpovednosť za výpočet príspevkov má Rada pre riešenie krízových situácií (Rada)
 - Jednotná rada pre riešenie krízových situácií (SRB) dohliada nad priebehom procesu a je informovaná o výške príspevkov, neuhradených príspevkoch, metodike výpočtu a pod.
- Metodika výpočtu príspevkov
 - Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2015/63,
 - Stanovenie „dodatočných ukazovateľov rizika“ (Pilier 4) je v kompetencii Rady - použité ukazovatele budú zverejnené
 - Ročná cieľová suma vychádza z konzervatívneho odhadu Fondu ochrany vkladov o objemu krytých vkladov k 31.12.2024.
 - Na výšku základného príspevku vplýva najmä výška pasív po odpočítaní vlastných zdrojov a chránených vkladov, hodnota RWA, Tier 1, ukazovateľ finančnej páky, ukazovateľ likvidity
 - Použitie neodvolateľných platobných záväzkov pre rok 2015 Rada neschválila
- Na najbližšom zasadnutí 12.11.2016 Rada určí výšku príspevkov pre každú vybranú inštitúciu. Rozhodnutia zasielané obratom.
- Dátum splatnosti: 31.12.2015
- Následky nezaplatenia:
 - úrok z omeškania = úroková sadzba ECB na refinančné operácie + 8 percentuálnych bodov/deň;
 - pokuta 3 300 eur do 332 000 eur;
 - rozhodnutie o výške príspevku je exekučný titul

- Centralizovaný postup
 - Zodpovednosť za výpočet preberá SRB
 - Rada spolupracuje s SRB v procese prípravy metodiky, v procese výberu príspevkov a zberu dát
 - Použitie dát k 31.12.2014 pre určenie rizikového profilu, k 31.12.2015 pre výpočet základného príspevku (BRRD báza)
- Princípy
 - **Povinnosť bánk dodať dáta najneskôr do 31.1.2016;** DA, Čl.14 (4).
 - V prípade, že tieto dáta nebudú dodané
 - SRB musí použiť odhady; DA, Čl. 17 (1).
 - V prípade rizikových ukazovateľov môže SRB priradiť banke najvyšší koeficient rizika; DA, Čl.17 (2).
 - **Rozhodnutie** SRB o príspevku bude doručené inštitúciám **do 1. 4. 2016;** DA, Čl.19 (2)
 - Splatnosť príspevku v termíne uvedenom v rozhodnutí SRB o výške príspevku, resp. **1. 5. 2016**, DA, Čl.13 (1)

- EBA technický štandard sfinalizovaný v júli 2015
 - <http://www.eba.europa.eu/documents/10180/1132900/EBA-RTS-2015-05+RTS+on+MREL+Criteria.pdf>
- Obsahuje flexibilitu presadzovanú SK (trh+NBS) a ďalšími krajinami, najmä CZ
 - Flexibilita potrebná vzhľadom na rôznorodosť sektorov v EÚ pokiaľ ide o spôsob financovania sa bánk
- Momentálne v internom pripomienkovaní COM
 - COM má výhrady k častiam, ktoré nesúvisia so spoločne presadenou flexibilitou metodiky
- Vydanie technického štandardu sa očakáva do konca roka 2015

- Proces stanovenia MREL požiadavky
 - čerstvá téma (prvá veľmi všeobecná prezentácia na expertnej úrovni dňa 20.10.2015 a na úrovni *SRB Plenary Board* dňa 30.10.2015)
 - Snaha SRB o jednotný prístup – hrozí druhé kolo v ringu, no so slabšou podporou iných MS než v prvom kole s EBA
 - Predbežne SRB pochopila špecifiká SK bankového sektora a rozumie, že neprimerane vysoký MREL spôsobí zvýšenie rizikovosti SK bánk
- V praktickej rovine – cieľom SRB je do konca roka 2016 stanoviť MREL požiadavku pre:
 - 43 prioritných bankových skupín
 - banky v rámci pilotných *IRTs* (2-3 SK banky)
- Technický štandard obsahuje 4 ročné prechodné (*phase-in*) obdobie na dosiahnutie plnej výšky požiadavky
 - monitoring MREL požiadavky zo strany SRB počas prechodného obdobia zatiaľ nie je predmetom diskusií

- Spracovanie údajov takmer v reálnom čase
 - údaje nečakajú vo fronte na spracovanie a zverejnenie v 16. deň mesiaca
 - na opravu nie je potrebné čakať do ďalšieho mesačného spracovania
- Sprístupnenie historických údajov
- Možnosť opravy už zadaných údajov
- Lepšie kontroly údajov, lepšia kvalita dát
- Minimálne obsahové zmeny; zatiaľ bez podpory pre AnaCredit (doteraz neschválená regulácia ECB)
- Decentralizovaná správa používateľov
- Technológie
 - webová aplikácia (nezávislosť na Lotus Notes)
 - web service (komunikácia medzi servermi)
 - formát dát XML, XLSX, TXT
- Časový harmonogram
 - testovacia prevádzka pre banky 04/2016 – 06/2016
 - skúšobná prevádzka 08/2016 – 11/2016
 - bežná prevádzka 12/2016

Od 1. novembra 2015 sú sprístupnené verejnosti nové podstránky dohľadu nad finančným trhom.

Podstránky dohľadu nad finančným trhom sú jednou z najnavštevovanejších častí na webovom sídle Národnej banky Slovenska

Od roku 2006 keď NBS začala vykonávať integrovaný dohľad nad finančným trhom v oblasti bankovníctva, kapitálového trhu, poisťovníctva a dôchodkového sporenia, sa jej pôsobnosť, činnosti, úlohy, práva a povinnosti v oblasti finančného trhu postupne rozširovali a to:

- na národnej úrovni sa napríklad v roku 2013 NBS stala jednotným kontaktným miestom pre vybavovanie podnetov klientov finančných inštitúcií a od roku 2015 pôsobí ako orgán ochrany spotrebiteľa na slovenskom finančnom trhu,
- na európskej úrovni sa napríklad v roku 2011 NBS stala súčasťou Európskeho systému finančného dohľadu a v roku 2014 súčasťou jednotného mechanizmu dohľadu, ktorý je prvým pilierom bankovej únie.

Narastajúci rozsah informácií si vyžiadala usporiadať ich obsah tak, aby sa stali pre používateľa prehľadnými, zjednodušila sa ich štruktúra a vyhľadávanie v nich.

Zámerom NBS je podstránky dohľadu nad finančným trhom naďalej skvalitňovať, a preto privítame vaše podnety a postrehy na e-mailovej adrese: webmaster@nbs.sk

Aktuálne zmeny v oblasti regulácie vo finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve

- NBS počas roka 2015 intenzívne spolupracovala na príprave novely ZoFS.
- Účinnosť novely pôvodne plánovaná na 1. januára 2016. Legislatívny proces k pripravovanej novele ZoFS bol na konci leta (po MPK) pozastavený.
- Od svojej účinnosti ZoFS zatiaľ neprešiel komplexnou zmenou.
- NBS považuje za potrebné zmeniť ZoFS vo viacerých jeho častiach; v regulácii existuje množstvo viac či menej závažných nedostatkov.

- Od 1.1.2016 bude v ZoFS len 1 zmena: doterajšieho vedúceho zamestnanca nahradí **odborný garant**
 - zákonom bude explicitne definovaný ako *osoba v pracovnoprávnom alebo obchodnoprávnom vzťahu s finančným agentom (poradcom) zodpovedná za vykonávanie finančného sprostredkovania (poradenstva)*
 - odstránia sa tak súčasné nezrovnalosti súvisiace s osobou vedúceho zamestnanca a spôsobu jeho spolupráce s finančným agentom
- jeden z nedostatkov súčasného ZoFS – nastavenie osobitného finančného vzdelávania
- NBS nedávno apelovala na MFSR ohľadom vytvorenia pracovnej skupiny k OFV
- úlohou tejto pracovnej skupiny bude
 - jednoznačne definovať osoby, ktoré môžu byť poskytovatelia OFV
 - mechanizmus OFV (priama nadväznosť odborných skúšok na OFV)
 - dôraz má byť kladený na sylaby, resp. predmet OFV v jednotlivých sektoroch
- pri diskusiách k OFV sa očakáva aktívna participácia finančných inštitúcií ako priamych poskytovateľov finančných služieb, teda subjektov s praktickými skúsenosťami a znalosťami; NBS a MFSR budú pôsobiť najmä v roli koordinátora

- väčšia zmena regulácie sprostredkovania musí prísť aj z dôvodu diania v Európe
- smernica o úveroch na bývanie (MCD)
 - obsahuje osobitné ustanovenia aj pre sprostredkovateľov úverov na bývanie
 - povinná transpozícia do 21.3.2016
 - v SR implementovaná do nového **zákona o úveroch na bývanie** (navrh. účinnosť 21.3.2016)
 - **návrh zákona je aktuálne vo výboroch NRSR**
 - v súvislosti so sprostredkovaním úverov na bývanie sa ZoFS neplánuje otvárať (aspoň zatiaľ, uvidí sa, čo prinesie prax)
- smernica o distribúcii poistenia (IDD, ex-IMD2)
 - politická dohoda o znení smernice už bola uskutočnená
 - aktuálne prebiehajú korektúry k jednotlivým jazykovým mutáciám
 - predpokladaný termín schválenia smernice: február 2016, následne bude plynúť dvojročná lehota na implementáciu IDD do národných legislatív
 - prináša viaceré zmeny, ktoré ovplyvnia aj znenie ZoFS
 - IDD predstavuje v porovnaní s IMD1 výrazný posun v regulácii sprostredkovania poistenia
 - v SR by malo zosúladenie s požiadavkami IDD prebehnúť pomerne hladko, keďže mnohé z požiadaviek IDD už ZoFS obsahuje

3.

OBLAŠŤ OCHRANY FINANČNÉHO SPOTREBITEĽA

Jednostranné zmeny spotrebiteľských zmlúv

- 8. októbra až 8. decembra
- Diskusia o odpovediach
- Zverejnenie výsledkov konzultácie
- Až potom rozhodneme či a ako usmerníme trh

- **Spotrebiteľské úvery** – náležitosti zmluvy a ďalšie požiadavky podľa zákona o spotrebiteľských úveroch
- **Započítavanie čiastočného plnenia** spotrebiteľa pri splácaní úveru

Ďakujeme za pozornost'

Útvar dohládu nad finančným trhom